

Penktadienis. Atmesti nuodėmę

Mūsų nuodėmės ir Atpirkimas;
tikrasis pasaulio blogis.
Gavėnia, palanki Bažnyčios
mums suteikiama proga
stiprinti kovą prieš nuodėmę.
Lengvos nuodėmės žalingumas.
Kova prieš sąmoningą lengvą
nuodėmę. Nuoširdumas.
Sąžinės patikrinimas.

2025-03-20

*I. Dievas mus pamilo ir atsiuntė savo
Sūnų kaip permaldavimą už mūsų
nuodėmes¹.*

Šių dienų liturgija mus po truputį artina prie centrinio Atpirkimo slėpinio. Mums pateikiami Senojo Testamento veikėjai, kurie yra Mūsų Viešpaties atvaizdai. Šiandien pirmajame Mišių skaitinyje mums kalbama apie Juozapą, kuris dėl brolių išdavystės Dievo Apvaizdos malone tapo šeimos ir viso to regiono gelbėtoju². Tai Kristaus Atpirkėjo figūra.

Juozapas buvo mylimas Jokūbo sūnus ir tėvo pavedimu eina ieškoti savo brolių. Sukaria ilgą kelią, kol juos sutinka: neša jiems geras žinias iš tėvo, taip pat valgio. Iš pradžių jo broliai – kurie jam pavydėjo ir nekentė dėl to, kad buvo tėvo numylėtinis, – mano jį nužudyti; vėliau parduoda kaip vergą, ir taip jis nuvedamas į Egiptą. Dievas pasinaudoja šia aplinkybe, kad vėliau, po daugelio metų, suteiktų jam aukštą postą šioje šalyje. Didžiojo bado metais jis bus brolių

gelbėtojas, kurių nusikaltimo neprisimins, ir Egipto žemė, kur dėl Juozapo geranoriškumo įsikurs izraelitų gentys, taps išrinktosios tautos lopšiu. Visi, kurie kreipiasi pagalbos į faraoną, siunčiami pas Juozapą: *eikite pas Juozapą, vis sakydavo jiems.*

Taip pat ir Viešpats atėjo nešti šviesos pasauliui, siųstas Tėvo: *Pas savuosius atėjo, o savieji jo nepriėmė³; ...jis pasiuntė pas juos sūnų, manydamas: Jie drovėsis mano sūnaus. Tačiau ūkininkai, išvydę sūnų, ėmė kalbėtis: Tai įpėdinis! Eime, užmuškime jį ir turėsime palikimą. Nutvėrę jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė⁴.* Taip padarė ir Viešpačiui: ištempė iš miesto ir nukryžiavo.

Jėzaus Kristaus mirties priežastis buvo žmonių nuodėmės. Bet kuri nuodėmė glaudžiai ir slėpiningai susijusi su Jėzaus Kančia. Tik tada pripažinsime nuodėmės bjaurumą,

jei, malonės padedami, gebėsime susieti ją su Atpirkimo slėpiniu. Tik taip galėsime tikrai apvalyti sielą ir augti savo klaidų ir nuodėmių apgailėjimu. Atsivertimas, kurio primygtinai prašo iš mūsų Viešpats, ir ypač šiuo Gavėnios laikotarpiu, kai artėjame prie Didžiosios savaitės, turi prasidėti tvirtu atmetimu bet kokios nuodėmės ir bet kokių aplinkybių, kurios mus stato į pavojų įžeisti Dievą. Moralinis atsinaujinimas, kurio taip reikia pasauliui, prasideda nuo šio giliaus įsitikinimo: „(...) žemėje tau tėra vienas blogis, kurio privalai bijoti ir Dievo malonės padedamas vengti: tai nuodėmė“⁵. Priešingai, „nuodėmės pajautos praradimas yra Dievo neigimo (...) forma ar rezultatas. Jei nuodėmė yra sūniško ryšio su Dievu nutraukimas norint gyventi už klusnumo jam ribų, tai tada nusidėti reiškia ne tik neigti Dievą, bet ir gyventi taip, tartum jo nebūtų, pašalinti jį iš savo kasdienio

gyvenimo“⁶. Mes nenorime pašalinti Viešpaties iš savo gyvenimo, bet kad jame būtų kaskart vis labiau.

„Tikrai galime sakyti, – teigia šventasis Arso klebonas, – kad Kančia, kurią Kristų privertė kęsti žydai, yra beveik niekas, palyginti su ta, kurią mirtinos nuodėmės įžeidimais jį verčia ištvirti krikščionys (...). Koks bus mūsų siaubas, kai Jėzus Kristus parodys mums dalykus, dėl kurių jį apleidome!“⁷ Kokios paikystės vietoje tiek gėrio! Per dievišką gailestingumą, malonės padedami, mes nepaliksime Jo ir stengsimės, kad daugelis toli nuo Jo esančiųjų priartėtų prie Jo.

II. Kasdien savo gyvenime turime dėti pastangas ir siekti asmeninio atsivertimo, kurio iš mūsų prašo

Viešpats, bet apibrėžtais laikotarpiais ir situacijomis – tokiomis kaip Gavėnia – gauname ypatingų malonių, kuriomis privalome pasinaudoti. Šis liturginis laikas – nepaprasta proga stiprinti kovą prieš nuodėmę ir plėsti malonės gyvenimą praktikuojant gerus darbus.

Kad geriau suprastume nuodėmėsžalingumą, turime apmąstyti, ką Jėzus Kristus iškentė dėl mūsų. Getsemanės agonijoje matome jį neišpasakytai kenčiant. *Tas, kuris nepažino nuodėmės, dėl mūsų tapo nuodėme*⁸, sako šventasis Paulius; užsikrovė sau visus mūsų siaubus, tiek, kad ima krauju prakaituoti. „Jėzus, vienišas ir nuliūdęs, kenčia ir vilgo žemę savo krauju. Klūpodamas ant kietos žemės, Jis ištvermingai meldžiasi... Jis verkia už tave... ir už mane. Jį slėgte slėgia žmonių nuodėmių sunkybė“⁹. Tai scena, kurią turime

dažnai prisiminti, kasdien, bet ypač tada, kai kyla pagundos.

Viešpats mus pašaukė į šventumą, mylėti darbai, ir nuo laikysenos, kurią užimame dėl lengvos sąmoningos nuodėmės, priklausomū mūsų vidinio gyvenimo pažanga, nes lengvos nuodėmės, kai nekovojiama norint jų išvengti ir nėra pakankamos atgailos jas padarius, padaro sielai didelę žalą, paversdamos ją nejautria ir abejinga Šventosios Dvasios įkvėpimams bei paskatoms. Jos silpnina malonės gyvenimą, apsunkina dorybių taikymą ir nuteikia mirtinai nuodėmei.

„Daug pamaldžių sielų, – sako vienas mūsų laikų autorius, – yra beveik nuolatinėje neištikimybėje „mažuose“ dalykuose; jie nekantrūs, stokojantys meilės savo mintyse, vertinimuose ir žodžiuose, dviveidžiai pokalbyje ir veiksmuose,

lėti ir atsipalaidavę pamaldume,
nesivaldo ir pernelyg nerimti
kalboje, lengvabūdiškai žiūri į gerą
artimo vardą. Žino savo ydas ir
neištikimybes ir galbūt kaltina jomis
save per išpažintį, bet romiai
neatgailauja dėl jų ir nenaudoja
priemonių, su kuriomis galėtų jų
išvengti. Nesusimąsto, kad
kiekvienas iš šių netobulumų yra
tarsi švino svarstis, tempiantis juos
žemyn, nesuvokia, kad ima mąstyti
grynai žmogiškai ir veikti vien iš
natūralių paskatų, nei to, kad dažnai
priešinasi malonės įkvėpimams ir
piktnaudžiauja ja. Taip siela
praranda savo grožio spindesį, ir
Dievas vis labiau traukiasi iš jos.
Pamažu siela netenka sąlyčio su
Dievu taškų: nemato Jame mylinčio
ir mylimo Tėvo, kuriam atsiduodavo
su sūnišku švelnumu; kažkas tarp
jųdviejų įsiterpė“¹⁰. Tai jau
drungnumo kelio pradžia.

Ryžtingoje kovoje vydami iš savo gyvenimo bet kokią nuodėmę, parodysime savo meilę Viešpačiui, savo atsiliepimą malonei: „Kaip mane liūdini, kad nesisieloji dėl savo lengvųjų nuodėmių! Nes iki tol nebūsi pradėjęs gyventi tikro vidinio gyvenimo“¹¹.

Prašykime šiandien Mergelės, kad mums suteiktų bjaurėtis ne tik mirtina nuodėme, bet ir lengva sąmoninga nuodėme.

.....

III. „Atkurti teisingą nuodėmės pajautą yra pirmasis kovos su didele dvasine krize, slegiančia mūsų laikų žmogų, būdas“¹².

Taip pat tam, kad ryžtingai kovotume prieš lengvą nuodėmę, reikia ją pripažinti tuo, kuo yra: įžeidimas Dievui, vilkinantis vienybę su Juo. Reikia pavadinti ją vardu, be

pateisinimų, nemažinant transcendentinės svarbos, kurią ji turi sielai, tikrai norinčiai eiti į Dievą. Iškart neatmetami pykčio, pavydo ar juslingumo protrūkiai; troškimas būti visa ko centru, patraukti dėmesį; nesirūpinti niekuo, išskyrus save, savo reikalus ir interesus, prarandant sugebėjimą domėtis kitais; kai rutiniškai, su menku dėmesingumu ir mažai meilės atliekamos pamaldumo praktikos; lengvabūdiški ir nemeilūs kitų vertinimai... – visa tai lengvos nuodėmės, o ne tik trūkumai ar netobulumai.

Turime prašyti Šventosios Dvasios, kad padėtų nuoširdžiai pripažinti savo trūkumus ir nuodėmes, turėti jautrią sąžinę, kuri prašo atleidimo ir neteisina savo klaidų. „Žmogus su sveika sielos uosle, – sakė šventasis Augustinas, – jaus, kaip dvokia nuodėmės“¹³.

Šventieji visiškai aiškiai, tikėjimo ir meilės šviesoje suprato, kad viena vienintelė nuodėmė – pirmiausia mirtina, bet ir lengvosios – sukelia didesnę netvarką nei blogiausias žemę niokojantis kataklizmas, „nes vieno žmogaus malonės gėris didesnis už visos visatos natūralų gėrį“¹⁴.

Puoselėkime nuoširdžią atgailą už savo klaidas ir nuodėmes, kovokime su rutina eidami dieviškojo Gailestingumo sakramento. „Jausk tikrą skausmą dėl išpažįtamų nuodėmių, kad ir kokios būtų mažos, – pataria šventasis Pranciškus Salezietis, – ir rimtai pasiryšk ateityje dėl jų pasitaisyti. Daugelis, išpažindami lengvas nuodėmes lyg iš įpročio ir pareigos, nemanydami taisytiis lieka jomis apsunkinti visą gyvenimą ir taip atsisako daugelio dvasinei pažangai būtinų malonių“¹⁵.

Švenčiausioji Mergelė Marija,
nusidėjėlių Gynėja, mums padės
turėti jautrią sąžinę, kad mylėtume
Kristų ir visus žmones, būtume
nuoširdūs sau ir per Išpažintį,
atsižvelgtume į savo silpnybes ir
mokėtume tuoj pat dėl jų gailėtis.

1 1 Jn 4, 10.

2 Pr 3-4; 12-13; 17-28.

3 Jn 1, 11.

4 Mt 21, 33-43; 45-46.

5 Šv. Chosemarija, *Kelias*, 386.

6 Šv. Jonas Paulius II. spašt. parag.
Reconciliatio et paenitentia, 1984 m.
gruodžio 2 d., 18.

7 Šv. Arso klebonas. Pamokslas apie
nuodėmę.

8 Plg. 2 Kor 5, 21.

9 Šv. Chosemarija, *Šventasis Rožinis*, Pirmoji skausmingoji paslaptis.

10 B. Baur, *En la intimidación con Dios*, Herder, Madridas, 1975, 10asis leid., p. 74.

11 Šv. Chosemarija, *Kelias*, 330.

12 Šv. Jonas Paulius II, op. cit.

13 Šv. Augustinas, Komentaras 37 psalmei.

14 Šv. Tomas Akviniėtis, *Summa Theologiae*, 1-2, q. 113 a. 9 ad 2.

15 Šv. Pranciškus Salezietis, *Introduction a la vie dévôte*, II, 19.

.....

lt-lt/article/penktadienis-atmesti-
nuodeme/ (2025-03-25)